

*Tebeatveria
Dostojevskis duris j jī
ir šīandien*

Fiodoras Dostojevskis (1821–1881), vienas labiausiai žinomų pasaulio rašytojų, gimė 1821 m. Maskvoje, gydytojo šeimoje.

Dostojevskis mokėsi įvairiuose Maskvos pensionuose, o kai jam sukako 17 metų, išvyko į tuometinę Rusijos sostinę, Peterburgą, tęsti mokslų Inžinierių mokykloje.

1844 m. jis pradėjo literatūrinę veiklą – išvertė į rusų kalbą Honoré de Balzako romaną, o 1845 m. išspausdintas pirmasis Dostojevskio romanas *Vargo žmonės*.

F. Dostojevskis pradėjo lankyti Michailo Petraševskio, propagavusio Rusijoje prancūzų utopinio socializmo idėjas, draugijos susirinkimus. 1849 m. jie buvo suimti ir caro įsakymu nuteisti mirti. Tarp pasmerktųjų myriop – ir Dostojevskis. Tik prieš pat nuosprendžio vykdymą buvo perskaitytas caro manifestas, skelbiantis caro malonę: mirties bausmė pakeista kalinimu Sibire. 1849 m. pabaigoje Dostojevskis buvo išvežtas į katorgą.

Romanas *Nusikaltimas ir bausmė* yra apie nuskurdusį Peterburgo studentą Raskolnikovą, kuris, trokšdamas laimės žmonijai ir norėdamas išsiaiškinti, ar pats pajėgtų pasiekti tai, ką jau anksčiau yra pasiekę pasaulio išrinktieji, įvykdo žiaurų nusikaltimą. Jo auka tampa, Raskolnikovo nuomone, niekam nereikalinga senė. Romane rašytojas gilinasi į nusikaltimo psichologiją, žvelgia į žudiką, gyvenantį tarsi normalų gyvenimą, į jo sielą, kaip jis atsiteisia už padarytą nusikaltimą.

Rašytojo kūrinuose atsiveria ir su niekuo nesupainiojamas, „dostojevskiškas“ epochos vaizdas, kuriame daug dėmesio skiriama visuomenės „apačioms“ -vargšams, visuomenės atstumtiesiems, „pažemintiesiems ir nuskriaustiesiems“. Juose Dostojevskis įžvelgia tuos pačius dieviškumo pradus, dvasinio tyrumo siekį kaip ir aristokratijoje.